

N:o 176.

Af herr **G. Jansson** i Krakerud m. fl., om ändring af 22 §
bränvinsförsäljningsförordningen.

Såsom vi hafva oss väl bekant, pågår i vårt land en rätt kraftig nitälskan för att hämma förbrukningen af rusdrycker. Regeringen, Riksdag och en stor del af landets myndiga invånare önska, att folket i allmänhet och det uppväxande släktet i synnerhet måtte afhålla sig från förtärandet af starka drycker.

När så är, hvarför skall man då behålla en lagstiftning, som tillåter, ja, måhända rent af uppmuntrar en mängd samhällen att i och för beredande af större inkomster till desamma söka göra omsättningen af rusdrycker så omfattande och vinstgifvande som möjligt?

Vidtoges därför en anordning, hvarigenom de, hvilka hafva att bestämma antalet af försäljningsrättigheter inom ett visst område, icke frestades att taga hänsyn till den möjliga vinsten, utan, som tillbörligt vore, med oförvillad blick endast såge omsorgen om sedlighetens främjande till godo, skulle säkert bättre resultat ur nykterhetens synpunkt uppnås.

Antalet försäljningsställen i städerna skulle härigenom för framtiden blifva betydligt förminskade, såsom man kan lära bland annat af den omständigheten, att sedan landskommunerna icke hafva direkt inkomst af bränvinsförsäljningen, de allt mer och mer motsätta sig sådan försäljning inom sina områden. Åtskilliga motioner hafva ock under senare riksdagar varit väckta i syfte att indraga nämnda medel till statsverket, hvilka motioner dock afslagits, dervid bland annat anförts som skäl, att statskassan ej varit i behof deraf.

Men då vi fortfarande hålla före, att det ur alla synpunkter är orättvist, hvarom statistiken bär vittne och till skada för vårt land i sin helhet, att städerna fortfarande skola bibehålla största delen af bränvinsförsäljningsavgifterna och med anledning deraf förledas att utsträcka krogantalet, så anse vi oss böra föreslå en annan utväg för att minska kommunernas intressen af att inrätta bränvinsförsäljningsställen, derigenom att den kommun, hvarinom dessa förefinnas, för egen del af rörelsen ej må draga större fördel än andra kommuner i riket.

Men då stadskommunerna i allmänhet i större eller mindre grad hafva byggt sina finanser på inkomsten af berörde medel, anse vi, att en förändring af bränvinsförsäljningsmedlens fördelning ej bör omedelbart utan endast successivt genomföras, så att vederbörande stadskommuner må blifva i tillfälle att ordna sin utgiftsstat efter de förhållanden, som enligt de nya bestämmelserna komma att blifva gällande.

På grund af hvad vi sålunda anfört, få vi vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta sådan förändring af 22 § i Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående villkoren för försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker af den 24 maj 1895, att den måtte erhålla följande förändrade lydelse:

§ 22.

1. De avgifter, som etc. — — — — fördelas:

för Stockholms stad:

fyra tiondedelar tillfalla staden, såvida bränvinshandeln är öfverlåten åt bolag; i annat fall erhåller staden tre tiondedelar. Återstoden insättes i statskontoret;

för annan stad, som ej deltagar i landsting:

- a) då bränvinshandeln i staden är öfverlåten åt bolag:
tre tiondedelar tillfalla staden,
en tiondedel tillfaller länets hushållningssällskap,
återstoden insättes i statskontoret;
- b) då bränvinshandeln i staden ej är öfverlåten åt bolag:
två tiondedelar tillfalla staden,
en tiondedel tillfaller länets hushållningssällskap;
återstoden insättes i statskontoret;

för stad, som deltagar i landsting:

- a) då bränvinshandeln i staden är öfverlåten åt bolag:
 en tiondedel tillfaller staden,
 två tiondedelar tillfalla länets landsting,
 en tiondedel tillfaller länets hushållningssällskap;
 återstoden insättes i statskontoret;
- b) då bränvinshandeln i staden ej är öfverlåten åt bolag:
 två tiondedelar tillfalla länets landsting,
 en tiondedel tillfaller länets hushållningssällskap;
 återstoden insättes i statskontoret;

för landskommunerna:

två tiondedelar tillfalla länets landsting,
 en tiondedel tillfaller länets hushållningssällskap;
 återstoden insättes i statskontoret.

I köping, der etc. — — — — öfverlåtes.

2. De andelar af i näst föregående mom. omförmälda medel, som tillfalla landsting och hushållningssällskap, insätts i vederbörande landskontor. De andelar åter, som ingå till statskontoret, skola genom dettas försorg fördelas på rikets samtliga landstingsområden efter folkmängden, med iakttagande af, att folkmängden för hvarje landstingsområde, inom hvilket ligger stad, som ej deltagar i landsting, minskas med samma stads folkmängd. Af det belopp, som efter denna fördelning tillfaller hvarje landstingsområde, ega landstinget och vederbörande hushållningssällskap att uppbära så stor andel, att *beloppet* motsvarar den andel, de enligt nu gällande förordning ega att uppbära. Återstoden tillfaller landsbygdskommunerna. Fördelningen mellan dessa senare sker likaledes efter folkmängden.

3. Rörande användningen etc. — — — — afgifvas.

Öfvergångsstadgande:

Denna förordning skall träda i kraft den 1 januari år 1900 på så sätt, att sagda år 1900 en tiondedel, 1902 två tiondedelar, 1904 tre tiondedelar och 1906 fyra tiondedelar af de afgifter, som enligt nu gällande förordning tillfalla städerna, inlevereras till statskontoret, efter hvilket sistnämnda år 1906 mom. 1 häröfvan fullständigt tillämpas; likaledes skall under öfvergångstiden 25 procent af landsbygdskommunernas försäljningsavgifter år 1900, femtio procent 1902, sjuttiofem

procent 1904 och år 1906 hela beloppet, som nu insättes i vederbörande landskontor, i stället inlevereras till statskontoret för att fördelas på sätt i mom. 2 är stadgadt, skolandet likväl under öfvergångstiden iakttagas, att de medel, som af statskontoret fördelas till lands-ting och hushållningssällskap bibehållas vid samma proportioner i afseende på dessa korporationers andelar af vinstmedlen, så att deras andelar allt fortfarande bibehållas vid samma belopp, som dem skolat tillfalla enligt nu gällande fördelning af afgifterna.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles, hvarjemte vi anhålla, att samma utskott må vidtaga de ändringar i förslaget, som af behovet påkallas för vinnande af motionens syfte.

Stockholm den 28 januari 1898.

G. Jansson.

D. Persson i Tällberg.

E. Norman.

J. A. Lundström.

Emil Olsson.

Erik Andersson.

P. G. Petersson.

Ollas A. Eriksson.

B. P. Ersson.

Karl Hultkrantz.

Gustaf Bäckgren.

E. L. M. Hedin.

A. P. Gustafsson.

I motionens syfte instämma:

A. Göransson.

Folke Andersson.

Oscar Larsson.

N. Nilsson.

L. J. Jansson.
